

ข้อมูลความต้องการและความคาดหวังของกลุ่มเป้าหมาย ในการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ในช่วงระยะที่ผ่านมา สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ได้จัดประชุม เพื่อให้เกิดการระดมสมองและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างของแพทย์และสหวิชาชีพของหน่วยบริการที่จัดบริการ ยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยาในแต่ละภูมิภาค และเวทีประชุมของผู้ประสานงานเครือข่ายอาสา RSA ตลอดจน การแลกเปลี่ยนข้อมูลปัญหาอุปสรรค ความต้องการและความคาดหวังต่อการสนับสนุนของหน่วยงานส่วนกลาง หน่วยงานระดับเขต และสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ต่อการผลักดันให้หน่วยบริการมีการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ ปลอดภัยด้วยยา ดังนี้

1. การประชุมเครือข่ายอาสาส่งต่อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (RSA) ภาคใต้ ระหว่างวันที่ 21 - 22 มกราคม 2562 ณ โรงแรมहरรรษา เจบี อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

สรุปข้อมูลความต้องการและความคาดหวังต่อการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ประเด็น	รายละเอียด
ช่องว่างการให้ความช่วยเหลือ ผู้หญิงตั้งครรภ์ไม่พร้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ขาดความเข้าใจเรื่องการให้บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย ทักษะคติส่วนตัวของ แพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ที่เกี่ยวข้อง 2. บุคลากรไม่พร้อม พยาบาลไม่ให้ความร่วมมือ และเหตุผลของแพทย์ที่ไม่ให้บริการ ยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 3. ไม่มีนโยบายการยุติการตั้งครรภ์ในโรงพยาบาล /ผู้บริหารยังไม่ให้ความสำคัญ ต่อการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 4. ค่านิยมทางสังคม ความเชื่อ หลักศาสนา ยังไม่ยอมรับ 5. บุคลากรขาดองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้อง และงบประมาณสนับสนุน 6. พื้นที่ยังขาดการประชาสัมพันธ์ เรื่อง RSA สายด่วน 1663 และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง 7. ไม่มีช่องทางในการประสานงาน/ การติดต่อเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง
โอกาสในการพัฒนา การให้ความช่วยเหลือ	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทีม RSA ร่วมให้คำแนะนำและปรับทัศนคติบุคลากรทางการแพทย์ทุกระดับ และ ทุกจังหวัด 2. พัฒนาให้มีแกนนำแพทย์ที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยในทุกจังหวัด 3. โรงพยาบาลมีระบบ One Stop Service เพื่อลดการตีตรา 4. มีการประชาสัมพันธ์เครือข่าย RSA สายด่วน 1663 ให้ทั่วถึง โดยผ่านช่องทางต่างๆ 5. จัดอบรมเพื่อปรับทัศนคติ 6. มีการพัฒนาศักยภาพแพทย์ พยาบาล และสหวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง 7. จัดให้มีบริการคุมกำเนิด และการป้องกันการตั้งครรภ์ซ้ำ 8. พัฒนา Model การดำเนินงานและขยายสู่พื้นที่อื่นๆ เช่น กระจ่าง Model สหิงพระ Model 9. พัฒนาให้มีบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยโดยใช้ยา Medabon® 10. มีการขยายเครือข่ายลงสู่ทุกระดับ (รพ. --> รพสต.) 11. มีการผลักดันในเชิงนโยบายและกฎหมาย

2. การประชุมเครือข่ายอาสาสมัครต่อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (RSA) ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ 25 – 26 เมษายน 2562 ณ โรงแรมศรีวิไล รีสอร์ท แอนด์ สปา จังหวัดสุโขทัย

สรุปข้อมูลความต้องการและความคาดหวังต่อการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

1. โรงพยาบาลที่ให้บริการยุติการตั้งครรภ์ครั้งแรกควรมีระบบรองรับ
2. มีแนวทางในการส่งต่อ case ไปยังโรงพยาบาลที่เหมาะสม
3. มีการพัฒนาบุคลากรในการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์
4. แต่ละจังหวัดควรมีแนวทางการดูแล เงื่อนไขและแนวทางการให้บริการ และการประเมิน case ที่เหมือนกัน
5. ทุกโรงพยาบาลควรมีบริการยุติการตั้งครรภ์ หรือใน 1 จังหวัด ควรมีโรงพยาบาลที่จัดบริการยุติการตั้งครรภ์ ได้อย่างน้อย 1 โรงพยาบาล

3. การประชุมเครือข่ายอาสาสมัครต่อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (RSA) ภาคอีสาน ระหว่างวันที่ 14 – 15 สิงหาคม 2562 ณ โรงแรมริเวอร์ซิตี จังหวัดมุกดาหาร

สรุปข้อมูลความต้องการและความคาดหวังต่อการเข้าถึงและการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

ประเด็นปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน
1. แนวทางการเข้าถึงผู้มีปัญหาท้องไม่พร้อม	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำ MOU กับภาคีเครือข่าย 2. ประชาสัมพันธ์เนื้อหา Sticker 1663/ QR code ในจุดที่มองเห็นได้ง่าย เช่น รสบัสสาธารณะ, ร้าน 7-11, Facebook, ชมรม/สโมสรนักศึกษา หอกระจายข่าว ตลอดจนผ่าน Social Media ต่างๆ 3. มีแกนนำชุมชน เช่น อบต. อบท. และสภาเด็กและเยาวชนฯ 4. จัดทำคู่มือ/แผ่นพับ 5. กำหนดให้มีหลักสูตรการเรียนการสอนเพศวิถีศึกษา ทักษะชีวิต ในสถานศึกษา และชุมชน 6. มีการให้ความรู้เรื่องการคุมกำเนิด และการวางแผนครอบครัว 7. จัดมุมให้ความรู้เรื่องอนามัยการเจริญพันธุ์และระบบส่งต่อ 8. มีทีมสอดส่องดูแลเรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อม ได้แก่ เพื่อนช่วยเพื่อน/ อสม./ คุณครู 9. มีการประเมินความเสี่ยงเรื่องเพศ เช่น การเยี่ยมบ้านโดยคุณครู ประเมินโดย อสม. ผู้ปกครอง และแกนนำเยาวชน
2. ทำอย่างไรให้เข้าถึงบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยที่อายุครรภ์ < 12 สัปดาห์	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดระบบดูแลช่วยเหลือและประชาสัมพันธ์ช่องทางการช่วยเหลือ เช่น OSCC สายด่วน 1663 สายด่วน 1300 สายด่วน 1669 และคลินิกวัยรุ่น 2. จัดทำโครงการพัฒนาบุคลากร/อบรมหลักสูตรให้คำปรึกษาการตั้งครรภ์ไม่พร้อม 3. สร้างแกนนำและกิจกรรมในโรงเรียน/ พัฒนากลุ่ม Line 4. อบรมครูทุกคนในโรงเรียนถึงวิธีการสังเกต/ การส่งต่อเคส และเพิ่มภาคีเครือข่ายครูในกลุ่ม Line เครือข่ายอาสา RSA 5. รพ.สต.ควรมีคลินิกวัยรุ่นทุกแห่ง และสามารถส่งต่อไปในเครือข่ายอาสา RSA ได้ 6. เน้นการสังเกต/ การตรวจ/ การเข้าถึงแหล่งบริการให้คำปรึกษา 7. เชื่อมโยงเพจ Facebook กับคลินิกวัยรุ่น 8. ประชาสัมพันธ์การเข้าถึง website ความรู้ต่างๆ

ประเด็นปัญหา	แนวทางการดำเนินงาน
	9. มีมุมมองให้ความรู้ (เช่น To be Number One) เพื่อนช่วยเพื่อน 10. อบรมครูเพื่อให้มีความรู้/ ทักษะที่ดี/ ทักษะเชิงบวกในเรื่องเพศ 11. พัฒนาช่องทาง Social Media การเข้าถึงนักเรียนได้ง่าย เช่น Line Group, Facebook, Hotline เป็นต้น 12. จัดทำสปอร์ตโฆษณาเคเบิลท้องถิ่น 13. มีละครสั้นช่วงหลังข่าว 5-10 นาทีเกี่ยวกับเรื่องการตั้งครรภ์ไม่พร้อมมีทางเลือก รวมทั้งแนวทางการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหา
3. การสนับสนุนที่ต้องการ	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 1. ให้การสนับสนุนหน่วยบริการในพื้นที่ในการจัดตั้งหน่วยบริการ 2. นำนโยบายจากส่วนกลางสู่การปฏิบัติในพื้นที่ 3. จัดอบรมที่เกี่ยวกับเครือข่ายอาสา RSA/ การคุมกำเนิด (ยาฝังคุมกำเนิด, ห่วงอนามัย)/ OSCC 4. ดูแลเรื่องการบันทึกข้อมูล HDC (ตัวชี้วัดเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พร้อม) 5. การสร้างเครือข่ายการทำงาน เช่น อปท. อบต. พมจ. สถานศึกษาทั้งในและนอกระบบ หน่วยงานระดับเขต 1. สนับสนุนการจัดประชุมที่เกี่ยวข้อง 2. ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง 3. สนับสนุน ส่งเสริม และให้กำลังใจในการจัดบริการ 4. จัดอบรมเรื่องการฝังยาคุมกำเนิดให้แก่พยาบาลวิชาชีพ หน่วยงานส่วนกลาง 1. มีนโยบายและทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน สำหรับการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการตั้งครรภ์ไม่พร้อม 2. ให้การสนับสนุนสื่อองค์ความรู้/ งบประมาณ 3. ประชาสัมพันธ์เรื่องพระราชบัญญัติการป้องกันและแก้ไขปัญหการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น พ.ศ. 2559 และแนวทางการเบิกจ่ายค่าบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 4. กำหนด KPI ที่ช่วยให้ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินการได้ง่าย เช่น คลินิกวัยรุ่นมีการจัดบริการที่เป็นมิตร 5. แพทย์ที่จบใหม่ควรผ่านการอบรมเกี่ยวกับการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 6. กำหนดให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายอาสา RSA จึงจะผ่าน รพ.สต.ติดตาม/ HA

4. การประชุมเครือข่ายอาสาสมัครต่อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (RSA) ภาคกลาง ระหว่างวันที่ 29 – 30 สิงหาคม 2562 ณ โรงแรมเดอะ ไชมิส โฮเทล พัทยาเหนือ จังหวัดชลบุรี

สรุปข้อมูลความต้องการและความคาดหวังต่อการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ประเด็น	รายละเอียด
<p>ข้อจำกัดหากเริ่มให้บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย (Safe Abortion)</p>	<p>ด้านนโยบายและทัศนคติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทัศนคติของผู้ให้บริการ/ บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน/ ผู้บริหาร 2. นโยบายของผู้บริหารเรื่องการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย <p>ด้านการให้บริการ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีเวลาในการให้คำปรึกษา 2. สถานบริการไม่มีบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย/ สถานที่ส่งต่อยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 3. ขาดแพทย์ให้บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย/ มีสูติแพทย์ประจำรพ.แต่ไม่ทำยุติการตั้งครรภ์ 4. ขาดยา เวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่ใช้สำหรับบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 5. ขาดความรู้เรื่องการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย และการเปลี่ยนผู้รับผิดชอบงาน 6. ขาดการติดตาม – ส่งต่อ – ประสานงาน – การคืนข้อมูล ภายในหน่วยงาน <p>ด้านการส่งต่อบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจำกัดอายุครรภ์ในการยุติการตั้งครรภ์ 2. ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการทราบ 3. ผู้รับบริการไม่มีค่าใช้จ่ายสำหรับการเดินทางและการรับบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 4. ไม่มีระบบการติดตามผู้ป่วย กรณีส่งต่อผู้ป่วยหลังจากยุติการตั้งครรภ์แล้ว
<p>การสนับสนุนที่ต้องการได้รับ</p>	<p>หน่วยงานระดับส่วนกลาง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดอบรมยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยให้บุคลากร (แพทย์ พยาบาล สหวิชาชีพ) และผู้บริหาร 2. ผลักดันเข้าสู่ Service Plan สู่ติฯ และ MCH Board ระดับเขต 3. จัดประชุมนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดในการผลักดันนโยบายสู่ระดับจังหวัด 4. รวบรวมทำเนียบเครือข่ายอาสา RSA ให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 5. มีมูลนิธิ/กองทุนสนับสนุนช่วยเหลือค่าใช้จ่ายให้ผู้รับบริการที่มีปัญหาด้านการเงิน 6. การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social media 7. การผลักดันเรื่องเครือข่ายอาสา RSA ไปยังราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย <p>หน่วยงานระดับเขต</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย 2. ประสานงานส่วนกลาง 3. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานการขยายเครือข่ายอาสา RSA 4. การประชาสัมพันธ์ผ่าน Social media 5. ผลักดันนโยบาย/พบ.การตั้งครรภ์วัยรุ่น/กฎกระทรวง เพื่อให้ผู้บริหารและภาคีเครือข่ายเห็นความสำคัญ <p>สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดอบรมบุคลากรในระดับ รพศ. รพท. รพช. และ รพ.สต. 2. ผลักดันให้เป็นนโยบายระดับจังหวัด (ผ่านการประชุมคณะอนุกรรมการฯ) 3. ประชาสัมพันธ์เครือข่ายอาสา RSA 4. ดำเนินการตำบลต้นแบบ/ โรงเรียนต้นแบบ เรื่องคลินิกวัยรุ่น 5. ประชาสัมพันธ์/ ประชุมชี้แจงแนวทางปฏิบัติในการส่งต่อเครือข่ายอาสา RSA ให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน

5. การประชุมสามัญประจำปีเครือข่ายอาสา RSA ประจำปี 2563 ระหว่างวันที่ 23 – 24 ธันวาคม 2562 ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพมหานคร

สรุปข้อมูลความต้องการและความคาดหวังต่อการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยด้วยยา

ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
การหยุดชะงักของยา Medabon®	พัฒนาระบบเบิกจ่ายยาผ่านโปรแกรมระบบบัญชียา จ(2) ของ สปสช.
นโยบายไม่เอื้อต่อการจัดบริการ	1. บูรณาการ/ผลักดันนโยบายผ่าน MCH board 2. ขับเคลื่อนนโยบายผ่านเวทีคณะอนุกรรมการ ภายใต้พรบ.ตั้งครรภ์วัยรุ่น
ทัศนคติและทักษะของบุคลากร	1. จัดอบรมปรับทัศนคติ/ศึกษาดูงานโรงพยาบาลนาร่อง 2. ผลักดัน/เพิ่มเนื้อหาในหลักสูตร พบ. และ พยบ.
ขาดแคลนหน่วยบริการ	1. เพิ่มหน่วยบริการโดยระบบการส่งต่อภายในจังหวัด เช่น OSCC, 1663 2. การจัดทำแนวทางการส่งต่อที่ชัดเจนของแต่ละจังหวัด 3. อัปเดตข้อมูลการเข้าถึงเครือข่ายผ่านเว็บไซต์ RSA.org
การพัฒนาการดำเนินงานอื่นๆ	<p>การเพิ่มจำนวนเครือข่าย RSA</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ อาจารย์แพทย์/พยาบาล ผ่านเวทีประชุมวิชาการ ○ แพทย์/พยาบาล/สหวิชาชีพ ผ่านการลงเยี่ยมในพื้นที่ ○ ราชวิทยาลัยสูตินรีแพทย์แห่งประเทศไทย ○ สภายาบาล ○ สมาคมนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ <p>คู่มือ/แนวทาง</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ มีแนวทางการปฏิบัติงานการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัยที่ถูกต้องตามกฎหมาย <p>การประชาสัมพันธ์/สื่อ</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ผลักดันให้ Banner RSA อยู่ใน website สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ○ กำหนดวัน Launch campaign เช่น ก่อนวันสงกรานต์, วันประชากรโลก ○ การสื่อสารผ่านช่องทางอื่น เช่น google/ youtube/ message/ inbox/ IG/ Facebook และ เครือข่าย DJ Teen ในพื้นที่ เป็นต้น
ความต้องการในการสนับสนุนการดำเนินงานจากส่วนกลางและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	<p>การขับเคลื่อนนโยบาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ ผลักดันการจัดบริการยุติการตั้งครรภ์ด้วยยาในศูนย์อนามัยทุกเขต ○ ผลักดัน HA บริการยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย และเกณฑ์ประเมินยา Medabon® และเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวข้อง <p>การพัฒนาสื่อ social media</p> <p>การพัฒนาบุคลากร/Empowerment</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ สนับสนุนงบประมาณการอบรม/ประชุม ○ การนิเทศ/เยี่ยมเสริมพลังจากส่วนกลาง ○ การมอบประกาศเกียรติคุณ <p>ด้านกฎหมาย</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ อบรมเสริมองค์ความรู้ด้านกฎหมาย ○ มีนักกฎหมายที่เป็นที่ปรึกษากรณีพบปัญหาการดำเนินงาน

ประเด็น	แนวทางการดำเนินงาน
ข้อเสนอแนะการทำงาน/กิจกรรมของสมาคมอาสา RSA	<ol style="list-style-type: none"> 1. แสวงหาแหล่งงบประมาณนอกเหนือจากงบราชการ <ul style="list-style-type: none"> ○ จัดอบรม ○ จัดเวทีวิชาการ ○ ลงเยี่ยมหน่วยบริการ 2. สนับสนุนการศึกษาดูงาน/ empowerment 3. ให้การช่วยเหลือด้านกฎหมาย 4. สนับสนุนการจัดทำสื่อ <ul style="list-style-type: none"> ○ Sticker line RSA ○ สื่อความรู้ หนังสือน ○ ฯลฯ